

VFU-uppgift

Elin Winther, Joakim Svensson, Michel Santala och Tina Rönnerberg

Grupp 12

Seminarieledare: Jonas Gustavsson

Inlämningsdatum: 2010-01-08

Pedagogiska institutionen
Pedagogik och utbildning 1, UC130P, ht 2009

Inledning

Vi har valt att undersöka om det är någon skillnad i rekryteringen av elever av en fristående gymnasieskola kontra en kommunal gymnasieskola. Dessutom ta reda på om det finns några skillnader och likheter och i så fall vilka är dessa? De skolor vi har valt för vår studie är Värmdö gymnasium vid Gullmarsplan samt Doctus gymnasium i Gustavsberg. Vi valde dessa två skolor för att de var bekanta för oss innan studien började. Skolornas intag av elever skiljer sig stort vilket gjorde att vi blev ännu mer intresserade av att ta reda på vad detta beror på. Denna studie kommer att behandla dessa ämnen i den mån det går.

Syfte

Syftet med denna undersökning är att se huruvida det är någon skillnad i rekrytering av elever gällande en kommunal respektive en fristående skola.

Metod

Vi ämnar studera två skolor belägna i Värmdö kommun i Stockholms län, varav en är kommunal och en är fristående. Anledningen till detta val av skolor föreföll sig relativt enkelt då vi ville belysa eventuella skillnader på rekryteringen av nya elever. Vi kommer att utföra intervjuer med skolledare från de valda skolorna för att samla empiriskt stoff som ligger som ett kompletterande underlag för denna studie. Huvudsakligen kommer fokus att ligga på analysen av strukturen på de bägge skolornas hemsidor. Fortsättningsvis kommer information om de båda skolorna att hämtas från databasen *Siris* samt *gymnasieintagning.se*.

Arbetsfördelningen inom gruppen har varit jämn då alla har varit delaktiga. Vi valde att inte dela upp styckena mellan oss utan vi har tillsammans utformat texterna och vi har turats om att skriva. Vi lät Tina och Elin sköta kontakten med skolorna, Tina fick huvudansvaret med mailkontakterna.

Resultat

Värmdö Gymnasium (kommunal)

Värmdö gymnasiums huvudman, Värmdö kommun, styr till viss mån skolans verksamhet då denne finansierar verksamheten tillsammans med staten. Här nedan följer statistik som vi baserat vår studie på.

Antal elever: 453st

Andel tjejer/killar: 229/224st¹

Antal elever från Värmdö kommun: 30%²

Antal lärare: 107 varav 89 har pedagogisk högskoleexamen³

Medianvärde:

Naturvetenskapliga programmet/Natur: 302p

Naturvetenskapliga programmet/Räddning: 270p

Naturvetenskapliga programmet/Matematik och data: 255p

Naturvetenskapliga programmet/Forskning och journalistik: 290p⁴

Intag:

Naturvetenskapliga programmet/Natur: 280p

Naturvetenskapliga programmet/Räddning: 235p

Naturvetenskapliga programmet/Matematik och data: 160p

Naturvetenskapliga programmet/Forskning och journalistik: 205p⁵

Elever med behörighet till universitet och högskola (07/08): 93.5%⁶

Grundad: 1994⁷

Vid den första anblicken av skolans hemsida erhöll vi intrycket att den var väldigt formell och stel. Vi reagerade omedelbart på den blå bakgrunden som förde tankarna mot äldre anrika lärosäten. Vid närmare granskning stärks detta intryck av synen av tre fasadbilder uppe i

---

¹ *Skolblad*. Hämtat på www.skolverket.se. Hämtat den 11 december 2009.

² Intervju med Arne Andersson, se bilaga.

³ *Skolblad*. Hämtat på www.skolverket.se. Hämtat den 11 december 2009.

⁴ *Intagningsstatistik*. Hämtat på www.gymnasieintagning.se den 11 december 2009

⁵ *Intagningsstatistik*. Hämtat på www.gymnasieintagning.se den 11 december 2009

⁶ *Skolblad*. Hämtat på www.skolverket.se. Hämtat den 16 december 2009

⁷ Intervju med Arne Andersson, se bilaga.

högra hörnet. Hemsidan är utformad så att fokus ligger på nyhetsremsan i mitten.⁸ Enligt Värmdö gymnasiums rektor så riktar skolan inte in sig på några specifika elever utan intagningen sker av den gemensamma gymnasieintagningen i Stockholm.⁹ Hemsidan textuella struktur¹⁰ tyder emellertid på att ett akademiskt och korrekt språk tillämpas samt att deras ideologiska struktur¹¹ antyder på att skolans elever är duktiga och kunniga. Ett exempel på detta är skolnyheten som lades till 2009-12-11 beträffande luciafirandet.¹²

”Årets luciatåg var en njutning att uppleva. Årets lucia [...] framträdde tillsammans med den helt fantastiskt välljudande kören bestående av alla musikelever på skolan. Tack alla ni som deltog och gav oss ett ljuvligt minne”¹³

I citatet ovan kan man tydligt urskilja det inte alla gånger så vardagliga språkbruket. Hemsidans interpersonella struktur är obefintlig då texten är rent informativ snarare än marknadsförande, övertygande eller inbjudande.

Enligt skolans lokala arbetsplan för 2009 kan det utrönas att skolans pedagogiska profil förespråkar att eleven skall söka information självständigt och omvandla denna till kunskap. En tanke bakom vikten kring studentens ansvarstagande kan vara idén att förbereda denna inför vidare studier vid högre instans. På skolan arbetar man hårt med värdegrundsfrågor för att optimera trivseln. Den lokala arbetsplanen uttrycker vikten av arbetet kring frågor rörande de etniska sammansättningarna då dessa inte är proportionella med samhället i övrigt. Att det är viktigt att främja den etniska sammansättningen kan man även se när det kommer till rekryteringen av elever. Skolan anser att elevernas olikheter skall utgöra en tillgång för skolan. Skolan går ut med att alla elever skall vara delaktiga i planering, trivas på skolan samt känna att man får det stöd man behöver i undervisningen. Skolans motto är *”Värmdö Gymnasium är skolan där eleverna trivs”¹⁴*. Detta kan ses som ett sätt att locka fler elever att välja denna skola. Man trycker även på att eleverna får mycket tid till bland annat

---

⁸ Intryck hämtat från www.vgy.se

⁹ Intervju med Arne Andersson, se bilaga.

¹⁰ Hellspong, Lennart & Ledin, Per (2008). *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*, Lund: Studentlitteratur.

¹¹ A.a.

¹² Intryck hämtat från www.vgy.se

¹³ Citat hämtat från www.vgy.se. Hämtad den 11 december 2009

¹⁴ Hämtat från www.vgy.se, Hämtad den 16 december 2009

studiebesök, då skolan endast lagt ut 80% av ämnena i schemat och de resterande 20% vigs åt de tidigare nämnda studiebesöken.¹⁵

Doctus gymnasium

Doctus gymnasium är en fristående gymnasieskola som lyder under staten. Här nedan följer statistik som vi baserat vår studie på.

Antal elever: 58st

Andel tjejer/killar: 16/42st

Antal elever från Värmdö kommun: Uppgift ej känd

Antal lärare: 19 varav 14 har pedagogisk högskoleexamen

Medianvärde:

Naturvetenskapliga programmet/Marin: 215p

Naturvetenskapliga programmet/Räddning: 217p

Intag:

Naturvetenskapliga programmet/Marin: Alla intagna

Naturvetenskapliga programmet/Räddning: Alla intagna

Elever med behörighet till universitet och högskola (07/08): 75.7%

Grundad: 2000

Vid den första anblicken av skolans hemsida förs tankarna mot liv och rörelse. Hemsidan är utformad för att locka eleven med bilder från praktiska moment som en naturlig del i undervisningen. Skolans hemsida är lättnavigerad och man finner lätt det man söker. Färgen på hemsidan fångar inte fokus men ger en tydlig bild av vad skolan står för. Den textuella strukturen är väldigt informell. Det används ett vardagligt språkbruk och detta indikerar att skolan riktar sig mot vem som helst. Hemsidan är uppbyggd på ett lexikogrammatiskt¹⁶ vis, det vill säga att användandet av korta meningar är vanligt förekommande. Sidan talar till läsaren genom att använda ord som ”du”, ”dig” och ”vi”. Skolans ideationella¹⁷ struktur innefattar tydligt fokus på elevens personliga utbildning samt förbereder denne inför framtiden. Detta sker via många praktiskt lagda inslag i undervisningen. Hemsidans interpersonella struktur är påtaglig då texten är rent marknadsförande, övertygande och

---

¹⁵ www.vgy.se. Hämtat den 15 december 2009

¹⁶ Hellspång, Lennart & Ledin, Per (2008). *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*, Lund: Studentlitteratur.

¹⁷ A.a.

inbjudande. Det här fenomenet är ständigt återkommande på skolans hemsida vilket exempelvis kan illustreras i följande citat:

”I profilen Marinkunskap studerar du olika undervattenmiljöer, du gör excursioner både under och ovan vattenytan. För att klara det får du en grundlig dykutbildning som skolan står för helt kostnadsfritt.”¹⁸

Doctus pedagogiska profil har sin tyngdpunkt i praktiken, man försöker motivera eleverna med hjälp av praktisk undervisning istället för att hota med IG som skolan själv beskriver det.¹⁹ Skolan beskriver att de vill att elevens studietid vid skolan skall vara lustfylld, och bidra till den sociala mognaden. Tanken med de utbildningarna som erbjuds är att få undervisningen intressant och även ha inslag av verkligheten. Det är verkligheten alltså de praktiska inslagen i undervisningen och att undervisningen skiljer sig från det traditionella, som skall hjälpa skolan att rekrytera nya studenter. Doctus gymnasium riktar in sig på elever som har ett särskilt intresse för omvårdnad, räddningstjänst och natur. Man söker efter sina elever i hela Sverige, då skolan använder sig utav riksintag. Skolan arbetar aktivt för att motverka all form av mobbing, främlingsfientlighet och droger. Skolan anser även att det är av största vikt att alla elever får det stöd som krävs för att gå igenom gymnasiet med bästa möjliga resultat. Skolan skapar ett hjälpprogram tillsammans med elever, lärare och föräldrar om problem uppstår.²⁰

Diskussion

En stor skillnad mellan de två skolornas hemsidor är att Doctus använder sin hemsida på ett aktivt marknadsförande vis gällande nyrekrytering av elever. Medan Värmdö gymnasium ger ett intryck av att du som besöker sidan redan har viss förkunskap om skolan och det är därför du sökt dig till Värmdö gymnasium. Även skolornas arbetssätt skiljer sig, då Doctus är inriktad på individbasis, medan Värmdö gymnasium riktar sig till den stora massan ungdomar som avser att skaffa sig en gymnasial utbildning. Skolornas elevantal kan också vara en indikator på att det förefaller sig på detta vis. Det geografiska läget skiljer de båda skolorna åt, då Värmdö gymnasium är belägen centralt i Stockholm, vilket kan tänkas vara attraktivt för de ungdomar som är bosatta och uppvuxna ute på ön. Eftersom ett miljöombyte kan anses

---

¹⁸ Citat hämtat från www.doctusgymnasium.se, hämtat den 11 december 2009.

¹⁹ Hämtat från www.doctusgymnasium.se, Hämtat den 16 december 2009

²⁰ A.a.

vara positivt. Doctus å sin sida är belägen i Gustavsbergs hamn som förmodligen inte attraherar Värmdö ungdomar i samma utsträckning. Vidare skiljer sig de båda skolornas utbud av program åt. Värmdö gymnasium har valt att erbjuda sina elever utbildning inom naturvetenskapliga, samhällsvetenskapliga samt det estetiska programmen. Doctus å andra sidan har valt att fokusera på att erbjuda sina elever naturvetenskapligt program samt omvårdnadsprogram. Dock är deras program utformade för att tillämpa en mer praktisk verksamhet än Värmdös. Den absoluta skillnaden mellan skolorna är att styrningen ser olika ut på de två. Värmdö gymnasium lyder under huvudmannen Värmdö kommun som i sin tur regleras av staten. Doctus däremot lyder närmast under staten då det är en fristående verksamhet. Det är tydligt att Doctus använder sig utav den ekonomiska styrningen²¹, de är som fristående verksamhet starkt beroende av att det kommer elever med skolpeng till skolan. Som ett exempel kan vi ta om tio elever väljer en annan skola än Värmdö gymnasium kommer skolan i alla fall kunna starta sina klasser då det kommer att komma ytterligare 300 elever. Om däremot samma sak händer Doctus gymnasium, kommer man med stor sannolikhet inte kunna starta skolan den terminen då finansiella medel kommer saknas. Tillgängligheten av de båda skolorna är likvärdig, därför kan detta inte ses som en faktor till skillnaden i elevantalet på de båda skolorna.

Slutord

Vi har efter bästa möjliga förmåga jobbat för att försöka besvara de frågor vi ställt oss själva i början utav studien. Det var en del svårigheter med att få informationen från våra utvalda skolor. Detta var förståeligt då det var jul då vi utförde denna studie. Vi tackar rektorerna på Värmdö gymnasium och Doctus gymnasium för att de tog sig tid att besvara våra frågor och för att de hjälpte oss att ta fram verksamhetsplanerna för skolorna.

---

²¹ Föreläsning vid Stockholms Universitet, Bo Nestor, 2009-12-07

Referenser

Hemsidor

Skolbladen hämtat från Skolverkets hemsida: www.skolverket.se

Gymnasieintagning: www.gymnasieintagning.se

Doctus gymnasiums hemsida: www.doctusgymnasium.se

Värmdös gymnasiums hemsida: www.vgy.se

Tryckt litteratur:

Hellspong, Lennart & Ledin, Per (2008). *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*,
Lund: Studentlitteratur.

Föreläsning:

Föreläsning vid Stockholms Universitet, Bo Nestor, 2009-12-07

Bilagor:

Bilaga 1: Intervjumall samt Värmdö Gymnasiums rektor Arne Anderssons svar.

Bilaga 1

När grundades skolan?

1994

Vilken sorts elever vill Värmdö gymnasium rekrytera? Siktar ni in er på elever med studiemotivation, etnisk bakgrund eller helt enkelt någon annans typ av elever?

Vi siktar inte in oss på någon speciell målgrupp; sökandet är fritt och intaget sköts av den gemensamma gymnasieintagningen i Stockholm

Hur många procent elever kommer från Värmdö kommun respektive andra kommuner? Vilka andra kommuner är representerade på skolan?

30% kommer från Värmdö, 26% från Stockholm, 18% från Nacka, 13% från Tyresö, 4% från Huddinge, 2% från Haninge och resterande 7% från övriga kranskommuner

Har ni fortfarande företräde för elever från Värmdö kommun eller har ni numera riksintag på alla program?

Varken eller. På Nv och Sp har alla länets kommuner utom Stockholm företräde. Finns det därefter lediga platser kommer elever från Stockholm (eller andra kommuner i Sverige) in.

På estetiska programmet kommer alla elever från hela Stockholms län in i första hand.

Hur många elever som gått ut naturprogrammet 2009 har behörighet för vidare studier?

Skolverket redovisar den här statistiken men det tar lång tid för dem att sammanställa den; siffrorna för år 2009 är ännu inte publicerade. För år 2008 var 96,3% av natureleverna behöriga till högskola (av de elever som fick slutbetyg).

Har Värmdö gymnasium någon skolkod? Vad ligger fokus på? Elevernas trygghet, lärarnas utbildning, studiemiljön eller liknande?

Jag bifogar skolans arbetsplan så ser du vad vi fokuserar på.

Anser du att skolan styrs med hjälp av målstyrning, resultatstyrning, ekonomiskstyrning eller regelstyrning?

Skolan styrs av såväl mål som regler och ekonomi. Undervisningen är huvudsakligen målstyrd men den övergripande verksamheten är i vissa avseenden hårt reglerad. Ekonomin sätter gränser för vad vi kan åstadkomma och blir därmed en prioritetsvariabel.